

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap¹ heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 26 juni 2014 inzake de brief over de herstelperiodes opleidingen in de geesteswetenschappen.

Vorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Klapwijk

- Nr Vraag
- 1 Is er op basis van de gesignaleerde problemen met een groot aantal opleidingen behoefte aan aanvullende maatregelen, of is het bestaande instrumentarium afdoende?
  - 2 Wanneer zijn de verbetertrajecten voor opleidingen die als onvoldoende zijn aangemerkt ingezet? Kunt u dit proces beschrijven?
  - 3 Zijn er indicaties dat opleidingen en/of examencommissies, die als onvoldoende worden vermeld, op (grote schaal) de geldigheid van afgegeven diploma's gaan herroepen?
  - 4 Wat is nog de waarde van een diploma als blijkt dat (in sommige gevallen) het eindwerkstuk of het eindniveau niet aan de maat is?
  - 5 Zijn de rapporten van de NVAO¹ voldoende duidelijk, begrijpelijk en makkelijk te vinden voor aankomende studenten van de studies die een onvoldoende hebben gekregen?
  - 6 Acht de u het wenselijk dat aankomende studenten van de betreffende studies gewezen worden op de beoordeling van de NVAO? Zo ja, op welke wijze gaat dit gebeuren en door wie wordt dit gedaan? Zo nee, waarom niet?
  - 7 Op welke wijze kunnen problemen met betrekking tot het eindniveau tijdig worden gesignaleerd?
  - 8 Op welke wijze voorkomt het aangescherpt accreditatiestelsel dat problemen met het eindniveau pas naar voren komen op het moment dat de diploma's al zijn uitgekeerd?
  - 9 Van hoeveel goedgekeurde eindschrijft is vastgesteld dat het eindniveau onvoldoende was? Welk percentage is dit van het totaal? Volgt er verder onderzoek naar de overige eindschrijft van de betrokken opleidingen?
  - 10 Waren de misstanden rondom de examinering ook boven komen drijven als de Wet Versterking kwaliteitswaarborging hoger onderwijs² niet was aangenomen?
  - 11 Welke onderdelen van de Wet Versterking kwaliteitswaarborging hoger onderwijs hebben ervoor gezorgd dat opleidingen die onvoldoende niveau hebben, nu opgemerkt zijn door de NVAO?
  - 12 Bestaat er samenhang tussen het onjuist toepassen van de cesuur en een (te) sterke focus op rendement?
  - 13 Wanneer er wordt gesteld dat het eindniveau «te ambitieus wordt gedefinieerd»? Betekent dit dat het voorgaande onderwijs niet van voldoende niveau is geweest?
  - 14 Duidt de constatering van de NVAO dat «er een nieuwe categorie opleidingen is die zodanig breed is geformuleerd, dat het eigenaarschap ontbreekt» niet op een structureel probleem? Zo ja, is dit probleem binnen de hersteltermijn te verhelpen gezien de aard?
  - 15 Als u stelt dat er geen reden is om te twifelen aan de geldigheid van de diploma's, kunt u uiteenzetten of de waarde van de diploma's van studenten van alle opleidingen die een onvoldoende hebben gekregen niet is gedaald door deze constatering?
  - 16 Als een examencommissie kan besluiten dat aanvullende stappen nodig zijn, wanneer zal een examencommissie hiertoe moeten besluiten?
  - 17 Kunt u een aantal scenario's van dergelijke vervolgstappen noemen die een instelling zou kunnen volgen?
  - 18 Hoe en wanneer krijgen studenten te horen of dergelijke aanvullende stappen voor hen van toepassing zijn?
  - 19 Wat is uw reactie op de constatering van de NVAO dat examencommissies van de opleidingen zich nog niet houden aan de nieuwe wettelijke taken die zij hebben verkregen middels de Wet Versterking besturing³?
  - 20 Hoe wordt er gecommuniceerd naar huidige, aankomende en ex-studenten van opleidingen die als onvoldoende beoordeeld zijn?

- Nr Vraag
- 21 Kan er sprake zijn van het intrekken van eerder afgegeven diploma's als gevolg van het beoordelen van een opleiding als zwak door de NVAO?
- 22 Welke exacte rol speelt het sectorplan Duurzame Geesteswetenschappen⁴ in de geconstateerde problemen? Geven de nu geconstateerde problemen aanleiding om het sectorplan aan te passen?
- 23 Verwacht u de druk op de onderwijskwaliteit door een (te) sterke focus op onderzoek ook in andere sectoren van het hoger onderwijs?
- 24 Welke aanvullende stappen kan een examencommissie nemen met betrekking tot het afstuderen van een student?
- 25 Welke stappen zal een universiteit zetten, wanneer studenten die twijfelen over de waarde van hun diploma zich melden bij hun universiteit? Kunt een aantal scenario's schetsen?
- 26 Hoe wordt er op korte termijn voor zorggedragen dat er in de brede bachelor-opleidingen een gevoel van eigenaarschap ontstaat bij docenten(-teams) en op opleidingsniveau?
- 27 Hoe gaat u, samen met de betrokken onderwijsinstellingen, zorgen voor voldoende informatie en transparantie om zo de onrust onder studenten weg te nemen?
- 28 Als u stelt dat «de universiteiten aan zet» zijn, doelend op verbetertrajecten, wat behoren zij te doen richting studenten die reeds zijn afgestudeerd?
- 29 Welke mogelijkheden zijn er om in de toekomst binnen het accreditatietraject direct aandacht te besteden aan de positie van (net) afgestudeerden en studenten die zich in de laatste fase van hun opleiding bevinden, zodat de huidige onrust bij studenten en afgestudeerden voorkomen kan worden?
- 30 Kunt u bevestigen dat transparantie en helderheid in communicatie bij dit soort constatering, van essentieel belang zijn om eventuele onduidelijkheden bij de betreffende studenten en sector weg te nemen?
- 31 Op welke wijze kan worden voorkomen dat studenten in de media horen dat er twijfels bestaan rondom de toekenning van hun diploma? Is er een andere volgorde van handelen mogelijk, zoals bijvoorbeeld eerst het op orde brengen van het systeem van nazorg vóór er naar buiten wordt getreden met de informatie?
- 32 Kunt u toelichten waarom u stelt dat er geen reden tot zorg is omtrent de geldigheid van de diploma's, nu er diploma's zijn uitgekeerd die van onvoldoende eindniveau zijn gebleken? Op welke wijze staat de geldigheid los van het eindniveau?
- 33 Kunt u bevestigen dat net afgestudeerde studenten en studenten die nu aan het afstuderen zijn bij de opleidingen die als onvoldoende zijn bestempeld niet de zekerheid hebben dat hun diploma naast rechtsgeldig ook op waarde is? Zo nee, waarom niet?
- 34 Kunt u bevestigen dat het tegenstrijdig is dat studenten zich volgens de antwoorden in de brief geen zorgen hoeven te maken, maar toch worden verwezen naar de examencommissies om te beoordelen of vervolgstappen nodig zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 35 Kan op korte termijn duidelijkheid worden verschaft naar de studenten toe, welke diploma's wel en welke diploma's niet van voldoende eindniveau zijn?
- 36 Hoe beïnvloedt deze kwestie het afstudeertraject van studenten die op dit moment aan het afstuderen zijn?

- Nr Vraag
- 37 Gaan de hersteltrajecten van de opleidingen die zijn beoordeeld met een onvoldoende voor de huidige studenten voor een langere studietijd zorgen, of zal de kans om nominaal af te studeren gelijk blijven?
- 38 Kunt u bevestigen dat bij de opleidingen waarbij te weinig academisch karakter aanwezig is of waar te weinig aandacht is voor het ontwikkelen van zelfstandige onderzoeksvaardigheden, studenten voldoende zijn voorbereid om te kunnen starten met een promotietraject zonder achterstand in vaardigheden? Zo nee, wat zijn de gevolgen voor betreffende studenten? Op welke wijze worden zij ondersteund in een vervolgtraject?
- 39 Op welke wijze kan de student zich ervan verzekeren dat zijn diploma terecht is goedgekeurd?
- 40 Welke stappen moet een student van wie het diploma van onvoldoende eindniveau blijkt, ondernemen? Aan welke nieuwe criteria moet hij of zij dan voldoen? Op welke wijze wordt de student of afgestudeerde gecompenseerd voor de eventuele kosten die hij of zij hiervoor moet maken?
- 41 Op welke wijze gaat de examencommissie de eindschrijfties opnieuw beoordelen? Gebeurt dit via een andere werkwijze dan voorheen? Zo ja, hoe verschilt deze van de voorgaande werkwijze?
- 42 Kunt u bevestigen dat het op zijn minst vreemd is dat de examencommissie van de opleidingen, waarbij het functioneren van dezelfde examencommissie oorzaak is van het negatieve oordeel van de NVAO, ook het door u aangewezen contactpunt is voor studenten? Kunt u dit toelichten?
- 43 Welke rechten en plichten heeft een afgestudeerde student als de examencommissie oordeelt dat aanvullende stappen wenselijk zijn?
- 44 Kunt u bevestigen dat de mogelijkheid dat aanvullende stappen gezet moeten worden om het uitgereikte diploma op het gewenste niveau te krijgen, uitermate ongunstig kan uitpakken voor een afgestudeerde student die net aan zijn loopbaan is begonnen?
- 45 Welke rol ziet u voor uzelf en voor het Ministerie weggelegd in de verdere voortgang van deze kwestie?
- 46 Op welke wijze worden de klachten gestroomlijnd en verzameld? Welke rol heeft u en het Ministerie hierbij?
- 47 Op welke wijze kunt u garanderen dat de betrokken studenten niet in onzekerheid de zomer in worden gestuurd?

¹ NVAO: Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

² Staatsblad jaargang 2013, nr. 558

³ Staatsblad jaargang 2010, nr. 119

⁴ Rapport van de commissie Nationaal Plan Toekomst Geesteswetenschappen